OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Kirje

24.9.2026

VN/409/2026
VN/409/2026-OKM-65

Sivistysvaliokunnalle

OKM:n lausunto U-kirjelmästä (U 57/2026 vp) koskien Suomen liittymisestä eurooppalaiseen koulutuksen digitaali-infrastruktuurikonsortioon (EDU-EDIC)

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää kannatettavana valtioneuvoston esitystä ja tukee Suomen liittymistä perustettavaan eurooppalaiseen koulutuksen digitaali-infrastruktuuri konsortioon (EDU-EDIC).

Eurooppalaiset digitaali-infrastruktuurikonsortiot

Eurooppalaisista digitaalisen infrastruktuurin konsortioista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä digitaalinen vuosikymmen 2030-ohjelman perustamisesta. EDIC on oikeushenkilömuoto, jonka avulla voidaan nopeuttaa ja yksinkertaistaa monikansallisten eurooppalaisten hankkeiden (Multi Country Project, MPC) perustamista, toteuttamista ja tulosten jalkauttamista käytäntöön.

Suomi on mukana useassa vastaavassa EDIC-konsortiossa, muun muassa digitaalisia yhteisresursseja käsittelevässä konsortiossa (Digital Commons-EDIC, U 63/2025 vp), kieliteknologioita käsittelevässä konsortiossa (ALT-EDIC, U 23/2024 vp) sekä maa- ja metsätalouden digitalisoitumista tukevassa konsortiossa (EDIC for Agri-Food, U 57/2025 vp). Parhaillaan käynnissä on myös päätösprosessi jäsenyydestä genomitietojen käsittelyyn ja jakamiseen keskittyvään konsortioon (GEDIC, U 56/2026 vp).

EDU-EDIC –konsortion tehtävät

Euroopan koulutusjärjestelmät ovat yhä riippuvaisempia Euroopan unionin ulkopuolella sijaitsevien palveluntarjoajien tarjoamista digitaalisista palveluista sekä tietojenkäsittelyyn että tietojen säilytykseen tarkoitetuista ympäristöistä. Tämä riippuvuus sekä kansallisten, alueellisten ja institutionaalisten ratkaisujen pirstaleisuus ja yhteisten normien tai infrastruktuurin puute rajoittavat Euroopan kykyä hallita itsenäisesti koulutustietoja, määritellä oppimis- ja koulutusympäristöjen teknologiset painopisteet ja varmistaa, että digitaalinen koulutus kehittyy eurooppalaisten yleisten etujen ja arvojen mukaisesti. Koulutusjärjestelmien eurooppalaisen digitaalisen suvereniteetin turvaamiseksi on tunnistettu tarve yhteisten eurooppalaisten digitaalisten koulutuksen palveluiden ja ratkaisujen kehittämiseksi.

Education EDIC (EDU-EDIC) – konsortion tehtävänä on käynnistää monikansallinen eurooppalainen hanke (MPC), jonka tavoitteena on kehittää yhteisiä eurooppalaisia tietoinfrastruktuureja ja -palveluita, joilla vahvistetaan digitaalisen infrastruktuurin suvereniteettia koulutuksessa sekä tukea koulutusorientoituneen eurooppalaisen digitaalisen koulutusekosysteemin suunnittelua ja luomista

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Opetus- ja kulttuuriministeriö				
PL 29 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 10 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.okm@gov.fi

innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseksi, käyttämiseksi ja skaalaamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa oppijoille, opettajille, tutkijoille ja EdTech-palvelujen tarjoajille yhteisten eurooppalaisten periaatteiden ja arvojen varmistamiseksi.

EDU-EDIC:n toiminta jakautuu neljään työpakettiin, jotka ovat 1) digitaaliset infrastruktuurit, 2) data, 3) tekoäly ja 4) tuki EdTech -yrityksille ja muille digitaalisten koulutusratkaisujen tarjoajille. Konsortio pyrkii näiden työpakettien avulla edistämään eurooppalaista digitaalisen koulutuksen ekosysteemiä, jonka avulla jäsenvaltiot voivat tehdä yhteistyötä yhteisten digitaalisten infrastruktuurien, luotettavien tekoälypalveluiden, yhteentoimivan datan ja innovatiivisten koulutusteknologioiden alalla. Työpaketit perustuvat yhteisiin periaatteisiin ja toisiinsa tiiviisti kytkeytyviin ja vahvistaviin tavoitteisiin.

Suomen näkökulma EDU-EDIC tavoitteisiin

Suomen tavoite perustettavaan EDU-EDIC-konsortioon osallistumiselle on vahvistaa kansallista digitaalista suvereniteettia ja edistää eurooppalaisten arvojen mukaista digitaalista infrastruktuuria koulutussektorilla. Konsortion toiminta ulottuisi Suomessa ainakin perusopetukseen, toiselle asteelle ja korkeakoulutukseen. Konsortio tarjoaa Suomelle mahdollisuuksia vaikuttaa Euroopan tasolla yhteisten ratkaisujen rakentumista koskeviin periaatteisiin ja samalla tuoda omaa osaamistaan ja kokemustaan erilaisten ratkaisujen ja palveluiden kehittämisessä yhteiseurooppalaisen kehittämistyön käyttöön.

Suomea kiinnostaa erityisesti tekoälyyn, dataan ja infraan liittyvien ratkaisujen edistäminen, myös EdTech -sektorin mahdollisuuksien edistäminen nähdään tärkeäksi. Suomi pitää tärkeänä, että ettei tavoitteena ole yksin luoda uusia järjestelmiä, toimintamalleja tai palveluita, vaan vaihtoehtona voi olla myös olemassa olevien toimintamallien ja järjestelmien skaalaaminen laajemmalle maajoukolle.

Taloudelliset vaikutukset ja velvoitteet

EDU-EDIC:n toiminta rahoitetaan jäsenmaksuilla ja hakemalla rahoitusta muun muassa EU:n eri rahoitusinstrumenteista. Jäsenmaksu koostuu sekä rahallisesta että työvoimaan perustuvasta kontribuutiosta. Jäsenmaiden vuosittainen jäsenmaksu konsortiolle on 50 000 euroa. Rahallisen panostuksen lisäksi konsortion jäsenet ovat sitoutuneet tarjoamaan kahden (2) henkilötyövuoden verran työpanosta konsortion käyttöön. Ensimmäinen henkilötyövuosi on tarkoitettu EDIC:n työn kansalliseen koordinointiin ja toinen henkilötyövuosi asiantuntijatyöhön EDIC:n tarpeiden mukaan. Henkilötyövuodet voidaan jakaa useamman asiantuntijan kesken ja työvuodet sijoittuvat jäsenvaltioihin tai niiden alaisiin organisaatioihin. Suomi kattaa osallistumisesta aiheutuvat kustannukset nykyisten määrärahojen ja rahoituskehysten puitteissa.

Lisätietoja:

Opetusneuvos Samuli Maxenius, korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto, samuli.maxenius@gov.fi, p. 0295 330 019

Erityisasiantuntija Tomi Kytölä, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto, tomi.kytola@gov.fi, p. 0295 330 293

Erityisasiantuntija Liisi Hakalisto, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osasto, liisi.hakalisto@gov.fi, p. 0295 330 342

Opetusneuvos Samuli Maxenius

Liitteet Liite 1 OKMn esitys U-kirjelmä EDU-EDIC

Jakelu Eduskunnan sivistysvaliokunta

Tiedoksi OKM KPE Kansliapäällikön esikunta, Heidi Backman
OKM KTPO, Sirkku Linna
OKM KTPO, Korkeakoulupolitiikan vastuualue, Jonna Korhonen
OKM LAMOS, Petri Lempinen

OKM LAMOS, Tomi Kytölä
OKM VAPOS, Eeva-Riitta Pirhonen
OKM VAPOS, Liisi Hakalisto
OKM Erityisavustaja, Toni Ahva
OKM Erityisavustaja, Anita Westerholm
OKM Erityisavustaja, Lotta Pennala